

„Kuprotu seniu“ Parkinsonu atsikratyti nelengva, bet gyventi galima

Povilas Šimkavičius,
LŽS narys

2017 m. balandžio 8 d. pavasarėjančiame Vilniuje, konferencijoje „Lietuvos Parkinsono ligos draugijai – 20“, skirtoje Pasaulinei Parkinsono liga sergančiųjų dienai ir Lietuvos Parkinsono ligos draugijos 20-mečiui paminėti, dalyvavo garbingi svečiai – Estijos Parkinsono draugijos (EPD) atstovai – Ahti Jundas, Elga Lannajarv, Olga Muraškina, Tiina Paju, Inna Rubanoviš. Po nuoširdaus ir spalvingo A. Jundo pranešimo, kurio metu skambėjo dainų ir net operečių žodžiai, pranešėjas, žvelgdamas man į akis, drebančiomis rankomis įteikė savo pranešimo tekstą. Tuo metu mintyse iškilo pranešėjo žodžiai, kad jis yra estas, turintis lietuvišką pavardę, bet negalintis kalbėti lietuviškai. Įsitikinęs, kad angliškai nepavyktų susikalbėti, prabilo rusiškai ir išreiškė viltį, kad konferencijos dalyviai supras jį. Tarp pranešimo eilučių išvelgęs kai kuriuos klausimus, pasistengsiu įgyvendinti svečio iš Estijos akyse išvelgtą tarsi prašymą pateikti Lietuvos skaitytojams jo pranešimą lietuvių kalba.

Estijos atstovai (stovi iš kairės): Ahti Jundas, Inna Rubanoviš, Elga Lannajarv, Tiina Paju ir Olga Muraškina

Kaip susipažinome su „kuprotu seniu“ Parkinsonu?

A.Jundas prisiminė kaip prieš 20 metų susipažino su „kuprotu seniu“ Parkinsonu, kai peržengė profesoriaus Zuppingu kabineto slenktį Talino greitosios pagalbos ligoninėje. „Mane pasitiko garsus vyriškas balsas: „Apie ką čia kalbėti? Parkinsonas! Kodėl jūs čia atėjote?“ Aš, atrodo, pabalau ir tyliai pakuždėjau, kad ne pats atėjau, o mane atsiuntė. Mano medicininių žinių bagaže tokios sąvokos nebuvo, net ir žinynas „Sveikatos abėcėlė“ man

nepadėjo. Gydytojas jau švelnesniu balsu pridūrė, kad tai nežudo, bet ir gyventi neleidžia“, – tęsė pasakojimą A. Jundas.

Konferencijos dalyviai prisijungė prie Pasaulinės Parkinsono ligos dienos minėjimo akcijos: „200 metų be gydymo yra per ilgai!!!“

Kaip pasikeitė gyvenimas po šios pažinties?

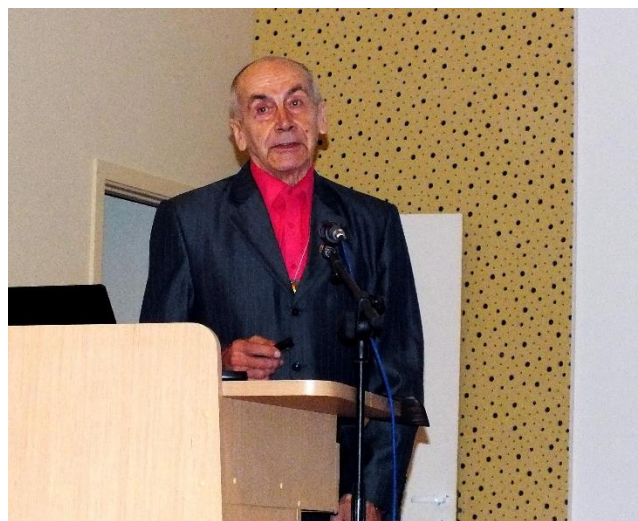
Pranešėjas pasakojo, kad tada gyvenimas pradėjo risti žemyn – žlugo santuoka, draugai ir pažįstami nusisuko nuo jo, dauguma iš jų nuėjo savo keliu. A. Jundas tame išvėlgė ir savo kaltę, nes tarsį nubrėžė ribą tarp savęs ir supančios aplinkos. Jo žodžiais, jautėsi kaip į kampa įvarytas žvėris. „Praėjo jau daug laiko, bet aš dar gyvas ir visai žvalus. Reikia džiaugtis kiekviena diena. Tada, kaip sakė mano tėvas, aš buvau lyg neščia moksleivė – supratau, kad kažkas pasikeitė, bet negalėjau suteikti tam vardo. Laimei, aš supratau, kad kuprinę su ponu Parkinsonu, kuri man skirta, tiesiog privalau numesti nuo pečių, o ne verkšlenti. Nereikia galvoti, kad juo galima atsikratyti, bet tegul tada jis pats paskui mus bėgioja kaip šunelis. Kai kada jis atsilieka, kai kada paveja ir kanda į kulną. Vadinasi, nežudo, bet ir gyventi neleidžia. Bet šią našta nereikia ant savęs nešioti: kada supranti tai, tavo nugara išsitiesina, pakyla galva, ir tu matai, kad šviečia saulė, praeiviai šypsosi, ir tavo gyvenimas tampa ne toks jau sunkus“, – toliau kalbėjo A. Jundas.

Kaip pakeitė gyvenimą veikla Estijos Parkinsono draugijoje?

Estijos atstovas prisiminė, kaip prieš daugelį metų primygtinai raginamas žmonos pateko vienos iš dviejų bendrijų, o būtent Talino, informacinę dieną. „Neatsitiktinai tapau vietos bendrijos įkūrėju, vėliau Estijos Parkinsono draugijos vienu iš įkūrėjų ir kuri laiką jos valdybos pirmininku. Aš supratau, kad turiu mylinčią žmoną, daug gerų draugų ir kolegų draugijoje, o taip pat pažįstamų vietos bendrijoje. Aš suprantu, kad stebuklą nebūna, bet mes gyvename ir neprarasdami vilties einame į priekį. Paukštis sužeistu sparnu nori ir gali skristi. Na ir kas, kad nelabai aukštai. Tokių paukščių mūsų draugijoje beveik 400, jų dėka mes turime 7 bendrijas, bet darbų ateityje dar daug“, – sakė A. Jundas.

„Susižavėjimas Dainuojančia revoliucija jau praėjo, vis dažniau tarp žmonių vyrauja dalykiniai santykiai. Populiaru būti gražiu ir turtingu, o reiškia – sveiku. O sveikatos mes

negalime įsigyti nė vienoje parduotuvėje, negalime gauti ir banke net už pačias didžiausias palūkanas. Bet jeigu dvasia sveika, tada lengviau spręsti ir kitas problemas“, – tęsė EPD atstovas.

Estijos atstovai Ahti Jundas ir Inna Rubanoviš sveikina VPLD pirmininką Kęstutį Čapkauską

Kokia veikla užsiima Estijos Parkinsono draugija?

„Mūsų veikla neįmanoma be panašių konferencijų, be vasaros ir žiemos stovyklų ir, žinoma, be renginių bendrijose, kuriuose vyksta paskaitos, gimnastikos užsiėmimai, šventės. Tokie renginiai duoda žinių, jie vienija ir padeda tobulėti. Nors ir viskas priklauso nuo finansų, svarbiausia – aktyvumas ir verslingumas“, – kalbėjo A. Jundas.

Pranešėjas toliau kalbėjo apie žmonių pagalbą vienas kitam ir apie tai, kaip atsikratyti negandų: „Jeigu pastebėsi, kad einantis šalia tavęs žmogus pavargo, paduok jam ranką ir palaikyk jį. Jeigu tu pats pajautei, kad tau sunku žingsniuoti ir viskas atsibodo, sustok, truputį pailsėk ir žygiuok į priekį“.

Pranešimo pabaigoje A. Jundas paragino visų Baltijos valstybių sergančiuosius Parkinsono liga burtis į Parkinsono ligos draugijas, susikibti už rankų ir eiti kartu bei uždegė žvakutę, kurią perdavė Vilniaus Parkinsono ligos draugijos pirmininkui K. Čapkauskui sakydamas: „Sėkmės jums, eikite išdidžiai pakėlę galvas ir neleiskite užgęsti jūsų širdžių liepsnai“.

Parkinsono ligos simbolis – tulpė. Autoriaus nuotraukos